

ÎNCHEIERE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Primăriei mun. Chișinău, lui Mihail Raetchi și Alexandrei Raetchi, persoană terță Pretura sectorului Centru, mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ, obligarea asigurării accesului la rețelele termice subterane și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

constată:

La 21 august 2017 Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (în continuare SA „Termoelectrica”) a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei mun. Chișinău, lui Mihail Raetchi și Alexandrei Raetchi, prin care a solicitat anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 a obiectivului – replanificarea apartamentului nr. xxxxx și anexa lit. A1 construită, din str. xxxxx, mun. Chișinău, obligarea lui Mihail Raetchi și Alexandrei Raetchi să asigure accesul la rețelele termice subterane ale societății reclamante din adresa indicată și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii înaintate SA „Termoelectrica” a indicat că în urma controlului efectuat pe str. xxxxx, mun. Chișinău s-a constatat că la apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, ce aparțin lui Mihail Raetchi și Alexandrei Raetchi, a fost edificată o anexă, sprijinită pe 3 piloni din beton armat, ce se află în zona de protecție a rețelelor termice cu diametrul de 50 mm, la o distanță de doar 0,6 m de la traseul termic.

La montarea pilonilor respectivi pârâții au ignorat faptul existenței pe teren a rețelelor ingineresti, încălcându-se dispozițiile Legii cu privire la energetică, nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998, ale Legii nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării precum și a Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice.

Societatea reclamantă a susținut că amplasarea pilonilor, ce sprijină anexa la apartamentul indicat, instituie impedimente în accesul la rețelele ingineresti ce aparțin

SA „Termoelectrica” în vederea descoperirii, deservirii și exploatării acestora, iar presiunea înaltă din aceste rețele instituie pericol pentru viața și sănătatea oamenilor.

Necătând la încălcările prevederilor legale prin procesul-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 s-au recepționat lucrările de replanificare a apartamentului nr. xxxxxx și a anexei lit. A1 din str. xxxxx, mun. Chișinău.

SA „Termoelectrica” s-a adresat Primăriei mun. Chișinău cu o cerere prealabilă privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014, solicitare respinsă prin răspunsul din 08 august 2017.

Societatea reclamantă a mai indicat că este proprietară a conductelor termice subterane ce traversează terenul din str. xxxxxx, mun. Chișinău, astfel este în drept de a cere încetarea încălcării obstacolelor în vederea deservirii și exploatării conductelor.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin încheierea din 28 mai 2018 a atras în proces în calitate de persoană terță Pretura sectorului Centru, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2019 s-a respins pretenția înaintată de SA „Termoelectrica” privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, iar pretențiile SA „Termoelectrica” privind obligarea asigurării accesului la rețelele termice subterane și compensarea cheltuielilor de judecată au fost respinse ca neîntemeiate. (f.d. 126,133-140, vol.I)

SA „Termoelectrica” la 22 aprilie 2019, în termen, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2019, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea înaintată. (f.d. 131,149-152, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 22 iulie 2020 a respins cererea de apel depusă de către SA „Termoelectrica”. (f.d. 222,223-229, vol.I)

Instanțele de judecată au concluzionat că pretenția SA „Termoelectrica” privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 este depusă cu omiterea termenului de prescripție, deoarece înregistrarea de stat a drepturilor asupra bunurilor imobile este publică, iar procesul-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 06 mai 2014, astfel despre existența acestuia SA „Termoelectrica” a dispus de posibilitatea de a cunoaște.

Argumentul precum că a luat cunoștință cu procesul-verbal de recepție finală doar la 21 iunie 2017 a fost respins de instanțele de judecată în condițiile în care materialele cauzei atestă că societatea a avut posibilitate efectivă de a lua act de procesul-verbal respectiv anterior și anume în anul 2015 în cadrul efectuării lucrărilor de reparație a rețelelor ingineresti de la adresa respectivă.

Cu referire la pretenția privind obligarea asigurării accesului la rețelele termice subterane instanțele de judecată au menționat că SA „Termoelectrica” avea obligația de a dovedi prin probe pertinente și admisibile că Mihail Raețchi și Alexandra Raețchi îi încalcă dreptul de acces la rețelele termice subterane din str. xxxxx, mun. Chișinău.

Subsecvent respingerii pretențiilor cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 și obligarea lui Mihail Raețchi și Alexandrei Raețchi să asigure accesul la rețelele termice subterane, instanțele de judecată au respins și pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, ori instanța de judecată este obligată să dispună încasarea cheltuielilor de judecată persoanei care a avut câștig de cauză.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs SA „Termoelectrica”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței

de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată. (f.d. 234,vol.I, 6-9, vol.II)

În motivarea recursului societatea recurentă a indicat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat normele de drept material nu au aplicat Legea ce urma a fi aplicată, aplicând eronat legea neaplicabilă speței.

SA „Termoelectrica” a criticat acțiunile autorităților locale, care conform procesului-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 a recepționat construcția amplasată pe terenul prin care trec magistralele de energie termică, ce aparțin cu drept de proprietate societății recurente, ceea ce contravine Legii nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Consideră că procesul-verbal de recepție finală nr.204 din 10 aprilie 2014 în temeiul art. 3, alin. (1), art. 14, alin. (1), art. 26 Legii contenciosului administrativ (în vigoare la momentul adresării în instanța) urmează a fi anulat.

SA „Termoelectrica” a negat faptul că aceasta a cunoscut despre existența procesului-verbal de recepție finală nr. 204 din 10 aprilie 2014 anterior datei de 21 iunie 2017.

La 27 octombrie 2020 Pretura sectorului Centru, mun. Chișinău a depus referință la cererea de recurs înaintată de către SA „Termoelectrica”, prin care a solicitat respingerea recursului, menținerea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, menționând că prezenta acțiune este îndreptată către Primăria mun. Chișinău și Pretura sectorului Ciocana, însă urma să se adreseze cu o cerere prealabilă către comisia municipală de recepție finală a construcțiilor și ulterior să depună acțiune în instanța de judecată. (f.d. 27-30, vol.II)

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 22 iulie 2020, notificată SA „Termoelectrica” la 09 septembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție DS2101014490AS. (f.d. 232, vol.I)

SA „Termoelectrica” s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și în termen a depus recurs nemotivat la 14 august 2020 și recurs motivat la 08 octombrie 2020. (f.d. 81,89-91)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către SA „Termoelectrica” este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh